

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania J. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do emerytury górniczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału
w Z. na rzecz J. R. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych)
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt II AUa [...], oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt VIII U [...], zmieniającego decyzję organu rentowego z dnia 25 kwietnia 2013 r. i przyznającego ubezpieczonemu J. R. prawo do emerytury górniczej od 11 marca 2013 r.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] zaskarżył organ rentowy w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 50c w związku z art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1280 ze zm., dalej ustawa

emerytalna) przez niesłuszne przyjęcie, że ubezpieczony wykonywał pracę górnictwem zaliczaną do uzyskania prawa do świadczenia w wymiarze półtorakrotnym, a nadto niesłuszne przyjęcie, że okresy pobierania zasiłków chorobowych podlegają wliczeniu do stażu pracy górnictwem.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność. Twierdzenie to uzasadnił, wskazując, że dla uzyskania emerytury z obniżonego wieku i skorzystania z dobrodziejstwa „art. 50 ust. 2” konieczne jest kumulatywne spełnienie warunków określonych w tym przepisie, to jest 25 lat pracy górnictwem, w tym co najmniej 15 lat pracy górnictwem, o której mowa w art. 50c ust. 1. W ocenie organu rentowego, niewypełnienie przez ubezpieczonego tych przesłanek wynika z prostych obliczeń arytmetycznych.

W piśmie zatytułowanym „uzupełnienie braków skargi kasacyjnej” organ rentowy uzupełnił skargę kasacyjną przez uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W piśmie tym podniósł, że w orzecznictwie sądów powszechnych wielokrotnie wskazywano, że przypadające od 15 listopada 1991 r. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego, które stanowiły uprzednio okresy zaliczane do pracy górnictwem – nie wchodzi do stażu pracy uprawniającego do emerytury górnictwem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 17 stycznia 2018 r., sygn. akt III AUa 248/17; wyrok Sądu Najwyższego z 21 lutego 2012 r., I UK 286/11). Skarżący wskazał, że Sąd Apelacyjny w [...] w zaskarżonym wyroku zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy górnictwem okres 14 lat 8 miesięcy i 11 dni, przy czym w okresie tym uwzględnił również okresy pobierania zasiłku chorobowego, które nie powinny być zaliczone do pracy górnictwem. Zdaniem organu rentowego, „prawidłowe wyliczenie okresów pracy górnictwem prowadzi do wniosku, że ubezpieczony posiada 24 lata 2 miesiące i 3 dni (po odliczeniu okresu zasiłków chorobowych), zatem stosowanie do treści art. 50a ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie spełnił wszystkich przesłanek do przyznania prawa do emerytury górnictwem”. W ocenie organu rentowego Sąd nie dokonał stosownych ustaleń w tym zakresie, a zastosowanie przepisów prawa

materialnego do niedostatecznie ustalonego stanu faktycznego uzasadnienia zarzut naruszenia prawa materialnego.

Ubezpieczony, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy, działając jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. W konsekwencji przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie natomiast z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Jeżeli okoliczności te nie zachodzą, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., uprawniony jest do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wiąże z zarzutem naruszenia prawa materialnego. Problem jednak w tym, że podstawą rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji był art. 50a ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określający przesłanki prawa do emerytury, a zarzut jego naruszenia nie został przez skarżącego ujęty w podstawach kasacyjnych. Także zarzut błędnego zaliczenia do stażu górniczego okresów pobierania zasiłku chorobowego nie opiera się na właściwym przepisie ustawy emerytalnej. Wyjaśnia to wyrok powołany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z 21 lutego 2012 r., I UK 286/11 (OSNP 2013 nr 3-4, poz. 37), w

którym dokonano wykładni art. 50b ustawy emerytalnej, a konkretnie użytych w nim zwrotów: „okresy pracy górniczej” i „okresy równorzędne z pracą górniczą”, uznając, że nie zalicza się do nich przypadających od 15 listopada 1991 r. okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconych na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków chorobowego lub opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego, przypadających w okresie zatrudnienia uznawanego za pracę górniczą. Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił, że art. 50c ust. 1 i 2 zawiera wykaz prac określonych rodzajowo (w niektórych przypadkach z zastrzeżeniem dodatkowego warunku), które tylko z tego punktu widzenia podlegają kwalifikacji do „okresów pracy górniczej” i „okresów równorzędnych z pracą górniczą” w rozumieniu art. 50b. Taką samą funkcję pełni art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, który również określa rodzajowo prace, których wykonywanie uprawnia do zaliczenia ich do prawa do emerytury w wymiarze półtorakrotnym. Zatem oba przywołane w podstawie kasacyjnej przepisy nie dotyczą kwestii niezaliczania do okresów pracy górniczej okresów pobierania zasiłku chorobowego.

Podkreślić należy, że Sąd Najwyższy, po myśli art. 398¹³ § 1 k.p.c., jest związany nie tylko granicami zaskarżenia, ale również granicami jej podstaw. Oznacza to, Sąd Najwyższy nie może zaskarżonego wyroku poddać kontroli z punktu widzenia naruszeń innych przepisów niż wskazane w podstawach kasacyjnych. W konsekwencji, skoro w podstawie kasacyjnej nie powołano adekwatnych przepisów ustawy emerytalnej (art. 50a ust. 2 i art. 50b), to skarga nie jest oczywiście uzasadniona.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265), oraz art. 108 § 1 k.p.c. - stosowanych w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.